

Vergaderjaar 1999–2000

26 940

Opneming in de Advocatenwet van enkele bepalingen over het onderzoek naar de toestand van de praktijk van een advocaat en wijziging van een aantal artikelen van deze wet

Nr. 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een voorstel van wet tot opneming in de Advocatenwet van enkele bepalingen over het onderzoek naar de toestand van de praktijk van een advocaat en tot wijziging van een aantal artikelen van deze wet.

De memorie van toelichting, die het wetsvoorstel vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's-Gravenhage, 2 december 1999

Beatrix

Nr. 2

VOORSTEL VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is in de Advocatenwet enkele bepalingen op te nemen over het onderzoek naar de toestand van de praktijk van een advocaat en voorts enkele artikelen van deze wet te wijzigen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedgevinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Advocatenwet wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 2, tweede lid, wordt «waaruit blijkt dat de verzoeker in het kader van de uitoefening van zijn beroep als advocaat niet tuchtrechtelijk is veroordeeld noch in staat van faillissement heeft verkeerd, noch ten

aanzien van hem de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen van toepassing is geweest» vervangen door: waaruit blijkt of de verzoeker in het kader van de uitoefening van zijn beroep als advocaat al dan niet tuchtrechtelijk is veroordeeld dan wel of hij in staat van faillissement heeft verkeerd of ten aanzien van hem de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen van toepassing is geweest.

B

In artikel 12, vierde lid, wordt «Onze Minister van Justitie» vervangen door: de algemene raad.

C

Artikel 16 komt als volgt te luiden:

Artikel 16

Advocaten, die in staat van faillissement zijn verklaard of ten aanzien van wie de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen van toepassing is verklaard, die wegens schulden zijn gegijzeld of onder curatele zijn gesteld, zijn gedurende de duur van het faillissement onderscheidenlijk de toepassing van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen, de gijzeling of de curatele van rechtswege in de uitoefening van de praktijk geschorst. De geschorste advocaat mag gedurende de schorsing de titel van advocaat niet voeren.

D

Artikel 18, eerste lid, komt te luiden:

1. Aan het hoofd van de Nederlandse orde van advocaten staat een algemene raad, bestaande uit tenminste vijf en ten hoogste negen leden, onder wie de deken. Het aantal leden van de raad wordt nader bepaald door het in artikel 19, eerste lid, bedoelde college van afgevaardigden.

E

Artikel 22 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:
 1. De orde in het arrondissement wordt bestuurd door een raad van toezicht die bestaat uit ten minste vijf en ten hoogste elf leden, onder wie de deken. Het aantal leden van de raad van toezicht wordt nader bepaald in het huishoudelijk reglement van de orde.
2. Het derde lid vervalt.
3. Het vierde en vijfde lid worden vernummerd tot derde en vierde lid.

F

In het eerste lid van artikel 32 wordt «en voeren het beheer over haar vermogen, daaronder begrepen de handelingen bedoeld bij het tweede lid van artikel 1833 van het Burgerlijk Wetboek.» vervangen door: en zijn gerechtigd tot het verrichten van daden van beheer en beschikking met betrekking tot haar vermogen.

G

Artikel 46 a wordt als volgt gewijzigd:

1. In het derde lid komt de eerste volzin als volgt te luiden: Met betrekking tot de leden-advocaten, de plaatsvervangende leden-advocaten en de griffier van de raden van discipline wordt de tuchtrechtspraak in eerste aanleg uitgeoefend door een door de voorzitter van het hof van discipline naar aanleiding van een ingekomen klacht ambtshalve aan te wijzen andere raad van discipline.

2. Een nieuw vierde lid wordt toegevoegde, luidende:

4. Aanwijzing van een andere raad van discipline overeenkomstig het vorige lid vindt ook plaats indien een klacht afkomstig is van de leden-advocaten, de plaatsvervangende leden-advocaten en de griffier van de raden van discipline.

H

Artikel 46b wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Elke raad van discipline bestaat uit een voorzitter, ten hoogste zes plaatsvervangende voorzitters, acht leden-advocaten en ten hoogste vijftien plaatsvervangende leden-advocaten.

2. In het vierde lid vervalt de tweede volzin.

3. Het vijfde lid, komt te luiden:

5. De voorzitter en plaatsvervangend voorzitters zijn na hun aftreden eenmaal terstond herbenoembaar.

I

Artikel 46e, eerste lid, komt te luiden:

1. Indien de klager daarom bij indiening van de klacht verzoekt, brengt de deken, onverminderd het bepaalde in artikel 46c, tweede lid, deze onmiddellijk ter kennis van de raad van discipline.

J

Artikel 46h, wordt als volgt gewijzigd:

1. In het vierde lid wordt «De beslissing tot niet-ontvankelijk- of ongegrondverklaring is met redenen omkleed» vervangen door: De beslissing tot niet-ontvankelijk of ongegrondverklaring van het verzet is met redenen omkleed.

2. Een nieuw vijfde lid wordt toegevoegd, luidende:

5. Indien de raad van oordeel is dat het verzet gegrond is, wordt de klacht in verdere behandeling genomen.

K

Artikel 47 wordt als volgt gewijzigd:

In het tweede lid wordt «De leden-advocaten en de plaatsvervangende leden-advocaten» vervangen door: De voorzitter, de plaatsvervangende voorzitters, de leden-advocaten en de plaatsvervangende leden-advocaten.

L

Na artikel 47 wordt een nieuw artikel 47a ingevoegd, luidende:

Artikel 47a

In geval van intrekking van de klacht wordt de behandeling daarvan gestaakt, tenzij de raad van discipline beslist dat de behandeling van de klacht om redenen aan het algemeen belang ontleend, moet worden voortgezet. In dat laatste geval wordt de klacht verder behandeld als ware deze afkomstig van de deken.

M

Artikel 48 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het bestaande vijfde en zesde lid worden vernummerd tot zesde en zevende lid.
2. Een nieuw vijfde lid wordt ingevoegd, luidende:
 5. De geschorste advocaat mag gedurende de schorsing de titel van advocaat niet voeren.

N

In het vierde lid van artikel 49 komt de tweede volzin als volgt te luiden: Het horen van getuigen en deskundigen kan worden opgedragen aan de voorzitter, de plaatsvervangende voorzitter of een van de leden of plaatsvervangende leden van de raad van discipline.

O

In artikel 50 eerste lid wordt onder vervanging van de punt door een puntkomma na onderdeel d. een nieuw onderdeel e ingevoegd, luidende:

- e. indien de betrokken advocaat is ingeschreven bij een raad voor rechtsbijstand en aan hem een maatregel als bedoeld in artikel 48, tweede lid, onder a tot en met d is opgelegd en de beslissing waarbij de maatregel is opgelegd in kracht van gewijsde is gegaan dan wel de raad van discipline toezending nodig acht, aan de voorzitter van de desbetreffende raad voor rechtsbijstand.

P

Het eerste lid van artikel 51 wordt als volgt gewijzigd:

1. De tweede volzin komt te luiden: Het hof kan uit zijn midden kamers vormen voor het vervullen van zijn taak.
2. In de derde volzin wordt «Het hof bestaat uit zes door Ons benoemde leden, waaronder de voorzitter en twee plaatsvervangende voorzitters» vervangen door: Het hof bestaat uit ten hoogste tien door Ons benoemde leden, waaronder de voorzitter en ten hoogste zes plaatsvervangende voorzitters.

Q

In het eerste lid, onder a van artikel 56 wordt «bij gegrondbevinding van de klacht, het in artikel 48, zesde lid, bedoelde verzoek wordt afgewezen;» vervangen door: bij gegrondbevinding van de klacht, het in artikel 48, zevende lid, bedoelde verzoek wordt afgewezen;.

R

Het tweede lid van artikel 57 komt te luiden:

2. Op de behandeling in het hoger beroep zijn de artikelen 47a, 48, eerste lid, en 49 van overeenkomstige toepassing.

S

In artikel 58 wordt onder wijziging van de aanduiding «f» in «g» een nieuw onderdeel f. ingevoegd, luidende:

f. indien aan de betrokken advocaat die is ingeschreven bij een raad voor rechtsbijstand, een maatregel als bedoeld in artikel 48, tweede lid, onder a tot en met d is opgelegd dan wel het hof van discipline toezending nodig acht, aan de voorzitter van de desbetreffende raad voor rechtsbijstand.

T

Na artikel 60a wordt een nieuwe paragraaf ingevoegd die luidt:

§ 4a. De procedure inzake de onbehoorlijke praktijkuitoefening

Artikel 60b

1. De raad van discipline kan, al dan niet nadat een onderzoek overeenkomstig de artikelen 60c tot en met 60g heeft plaatsgevonden, op verzoek van de deken van de orde waartoe de advocaat behoort een advocaat die tijdelijk of blijvend geen blijk geeft zijn praktijk behoorlijk uit te kunnen oefenen, voor onbepaalde tijd in de uitoefening van de praktijk schorsen dan wel een of meer voorzieningen met betrekking tot de praktijkuitoefening van de betrokken advocaat treffen die hij geboden acht. Hij doet dit niet dan na verhoor of behoorlijke oproeping van de deken van de orde waartoe de advocaat behoort en de betrokken advocaat.

2. Op de behandeling van de zaak zijn de artikelen 47, eerste en tweede lid, en 49, tweede tot en met tiende lid, van overeenkomstige toepassing. De behandeling geschiedt met gesloten deuren, tenzij de betrokken advocaat behandeling in een openbare zitting wenst.

3. Op de verzending van een afschrift van de beslissingen van de raad van discipline, bedoeld in het eerste lid, is het eerste lid, onder a tot en met d van artikel 50 van overeenkomstige toepassing. Bovendien zendt de griffier van de raad van discipline bij aangetekende brief onverwijld afschrift van de beslissing inzake de schorsing van de betrokken advocaat, bedoeld in het eerste lid, aan de rechtbank bij welke de advocaat is ingeschreven, en indien de betrokken advocaat is ingeschreven bij een raad voor rechtsbijstand, aan de voorzitter van de desbetreffende raad voor rechtsbijstand.

4. Zowel de advocaat als de deken van de orde waartoe de advocaat behoort kan gedurende dertig dagen na verzending van een afschrift van de beslissing tegen de beslissing, bedoeld in het eerste lid, hoger beroep instellen bij het hof van discipline. De tweede zin van het tweede lid is van toepassing. Op de behandeling van de zaak zijn de artikelen 55, 56, tweede, derde, vierde en zesde lid van toepassing. Artikel 57 met uitzondering van de verwijzing in het tweede lid naar artikel 47a en het eerste lid van artikel 48 en met uitzondering van het vijfde lid is van overeenkomstige toepassing. Het eerste lid, onder a tot en met f van artikel 58 is van toepassing met dien verstande dat de griffier van het hof van discipline aan de voorzitter van de raad van rechtsbijstand bij welke de advocaat is ingeschreven uitsluitend een afschrift van de beslissing inzake de schorsing zendt. De rechtbank bij welke de advocaat is ingeschreven ontvangt eveneens een afschrift van de beslissing van het

hof inzake de schorsing van de betrokken advocaat. Het hoger beroep schorst niet de werking van de beslissing waartegen het is gericht.

5. De geschorste advocaat mag gedurende de schorsing de titel van advocaat niet voeren. Het zesde lid van artikel 48 is van toepassing.

6. Met betrekking tot het toezien op de naleving van de voorzieningen als bedoeld in het eerste lid is artikel 48c van overeenkomstige toepassing.

7. Op verzoek van de advocaat kan de raad van discipline te allen tijde de schorsing of de getroffen voorzieningen opheffen. Hij beslist hierover niet dan na verhoor of behoorlijke oproeping van de deken en de betrokken advocaat. Het tweede tot en met het vijfde lid zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 60c

1. De deken kan de voorzitter van de raad van discipline schriftelijk verzoeken tot het instellen van een onderzoek naar de toestand waarin de praktijk van een advocaat zich bevindt, indien hij aanwijzingen heeft dat een situatie als bedoeld in artikel 60b, eerste lid, zich voordoet. Het verzoekschrift bevat de gronden waarop het berust.

2. Bevoegd tot het indienen van een verzoekschrift is de deken van de orde waartoe de advocaat behoort. Indien de betrokken advocaat de deken is, is het in artikel 23, eerste lid, bedoelde lid van de raad van toezicht bevoegd. Bevoegd tot kennisneming is de voorzitter van de raad van discipline binnen wiens ressort de betrokken advocaat is ingeschreven. De voorzitter kan zich bij de uitoefening van zijn bevoegdheid door één van de plaatsvervangende voorzitters doen vervangen.

3. De voorzitter beslist op het verzoek als bedoeld in het eerste lid zo spoedig mogelijk na verhoor of behoorlijke oproeping van de deken en de betrokken advocaat. De behandeling geschiedt ter zitting met gesloten deuren, tenzij de betrokken advocaat behandeling in een openbare zitting wenst.

4. Tegen de beslissing, bedoeld in het derde lid, kunnen de betrokken advocaat en de deken binnen veertien dagen na verzending van een afschrift van de beslissing verzet doen bij de raad van discipline. Het derde lid is van overeenkomstige toepassing. Het verzet schorst niet de werking van de beslissing waartegen het is gericht.

Artikel 60d

1. Bij het instellen van een onderzoek als bedoeld in artikel 60c, eerste lid benoemt de voorzitter van de raad van discipline één of meer rapporteurs onder vaststelling van een termijn van ten hoogste zes weken waarbinnen aan hem verslag moet worden uitgebracht over de toestand waarin de praktijk van de betrokken advocaat zich bevindt. De voorzitter kan deze termijn op verzoek van de rapporteur of rapporteurs één maal met ten hoogste zes weken verlengen.

2. De voorzitter bepaalt bij de beslissing, bedoeld in het eerste lid, de grondslag voor de vergoeding van de door hem benoemde rapporteur of rapporteurs en stelt het bedrag vast dat het onderzoek ten hoogste mag kosten. Hij kan hangende het onderzoek dit bedrag op verzoek van de rapporteur of rapporteurs verhogen. De voorzitter kan voorts bepalen dat de betrokken advocaat voor de betaling van de kosten zekerheid stelt.

3. De raad van discipline stelt met inachtneming van het tweede lid, het bedrag vast dat overeenkomstig het vierde lid moet worden vergoed.

4. De betrokken advocaat draagt de kosten van het onderzoek, tenzij de raad van discipline naar aanleiding van de resultaten van het verslag de betrokken advocaat niet schorst dan wel geen voorziening treft als bedoeld in artikel 60b, eerste lid of de betrokken advocaat niet of slechts

gedeeltelijk in staat is deze kosten te dragen. In het laatste geval draagt de advocaat een gedeelte van de kosten.

5. De kosten van het onderzoek die niet door de advocaat worden gedragen, worden vergoed door de orde in het arrondissement van de rechtbank waarbij de advocaat is ingeschreven.

Artikel 60e

1. De rapporteur alsmede de door hem aangewezen personen die hem vergezellen, is bevoegd elke plaats te betreden waarin de praktijk van de betrokken advocaat wordt uitgeoefend en zij zijn gerechtigd tot inzage van de dossiers, boeken, bescheiden en andere gegevensdragers betrekking hebbende op de praktijk van de advocaat waarvan de rapporteur de kennisneming in verband met een juiste vervulling van zijn taak nodig acht met inbegrip van die van het samenwerkingsverband waarbinnen de advocaat zijn praktijk uitoefent. De rapporteur kan de hulp van de sterke arm inroepen.

2. De betrokken advocaat en de advocaten met wie hij een samenwerkingsverband vormt, degenen die in dienst van de advocaat of het samenwerkingsverband zijn alsmede de werkgever van de betrokken advocaat zijn verplicht alle gevraagde inlichtingen te verschaffen die de rapporteur nodig oordeelt voor zijn onderzoek en inzage te verschaffen in de in het eerste lid bedoelde gegevensdragers. Indien het onderzoek – mede – betrekking heeft op een rechtspersoon, berust op de bestuurders en commissarissen van die rechtspersoon eenzelfde verplichting.

Artikel 60f

1. Tijdens het onderzoek kan de voorzitter van de raad van discipline op verzoek van de rapporteur of de rapporteurs voor ten hoogste de duur van het onderzoek een voorlopige voorziening treffen indien het belang van het onderzoek dit eist.

2. Tijdens het onderzoek kan de voorzitter van de raad van discipline op verzoek van de deken of de rapporteur of de rapporteurs een voorlopige voorziening treffen indien hij dit in verband met de toestand van de praktijk noodzakelijk acht. Deze voorziening blijft gelden totdat een beslissing als bedoeld in artikel 60b, eerste lid, is genomen of de voorzitter van de raad de voorlopige voorziening opheft op de grond dat deze niet langer noodzakelijk is in verband met de toestand van de praktijk.

3. Tegen een beslissing als bedoeld in het eerste en tweede lid kunnen de betrokken advocaat en de deken binnen veertien dagen na verzending van een afschrift van de beslissing verzet doen bij de raad van discipline. Artikel 60c, derde lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing. Het verzet schorst niet de werking van de beslissing waartegen het is gericht.

Artikel 60g

1. De rapporteur zendt zijn verslag, dat een met redenen omkleed oordeel over de toestand van de praktijk van de betrokken advocaat en desgewenst een of meer aanbevelingen bevat, aan de voorzitter van de raad. De griffier van de raad doet onverwijld aan de betrokken advocaat alsmede aan de deken een afschrift van het verslag toekomen.

2. Behalve door de betrokken advocaat en door de deken aan de raad van toezicht waarvan hij deel uitmaakt, mag zonder toestemming van de voorzitter van de raad van discipline uit het verslag geen mededeling aan derden worden gedaan. De rapporteur en degenen die de rapporteur bij het onderzoek heeft betrokken maken hetgeen hun bij het onderzoek blijkt, niet verder bekend dan de opdracht met zich brengt.

3. De raad van discipline neemt een beslissing als bedoeld in artikel 60b, eerste lid, binnen vier weken na de ontvangst van het verslag.

4. Onverminderd de bevoegdheid van de voorzitter van de raad een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 60f, tweede lid, eerder op te heffen, is een dergelijke voorziening van rechtswege opgeheven met ingang van de eerste dag na ommekomst van de in het derde lid van dit artikel genoemde termijn indien de raad een beslissing als bedoeld in artikel 60b, eerste lid, niet heeft genomen.

U

In artikel 62 vervallen het tweede lid alsmede de aanduiding «1» voor het eerste lid.

V

In artikel 64 wordt de zinsnede «De artikelen 1, vierde en vijfde lid, 2, derde lid» vervangen door: De artikelen 1, vierde en vijfde lid, 2, tweede en derde lid.

W

In artikel 69 wordt de zinsnede «artikelen 17–60» vervangen door: artikelen 17 tot en met 60, 60b tot en met 60g.

ARTIKEL II

Op een procedure met betrekking tot een advocaat die wegens lichaams- of zielsgebreken niet in staat is tot behoorlijke uitoefening van de praktijk, die is aangevangen voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet, is het recht dat gold voor dit tijdstip van toepassing.

ARTIKEL III

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,